

Protokoll fört vid Tillgänglighetsgruppens bedömning av Bomarsunds besökscenter den 15.6.2022

Ärende

Tillgängligheten i Ålands Museums utställning i Bomarsunds nya besökscenter

Datum: 15.6 2022 **Tid:** kl. 15.30 – 17.00 2022 **Plats:** Bomarsunds besökscenter

Deltagare:

Graham Robins, överintendent, utställningsansvarig/Ålands landskapsregering
Dennis Björk, Neurologiska föreningen
Irmeli Eriksson, Andning & Allergi
Börje Troberg, Ålands Synskadade
Monica Toivonen, Ålands Cancerförening
Ann-Katrin Mörn, Ålands Reumaförening
Catrin Schönberg, Vårt Hjärta
Anna Vesa, Ålands Hörselförening
Raphael Karlsson, Ålands Hörselförening
Sture Söderlund, Ålands Hörselförening
Gunilla G Nordlund, Ålands handikappförbund

Bedömning av tillgängligheten

På inbjudan av Ålands landskapsregering, överintendent Graham Robins, har Ålands handikappförbunds Tillgänglighetsgrupp besökt och granskat tillgängligheten i Bomarsunds besökscenter.

Allmänt

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning gäller i Finland och på Åland sedan juni 2016. Det är samhällets/myndigheters och kommuners skyldighet att erbjuda service till alla som behöver det! Cirka 20% av befolkningen har en funktionsnedsättning. Alla ska kunna delta i allt som händer i samhället fullt ut – det gäller infrastruktur, byggnader, information/kommunikation och bemötande. Ett inkluderande och tillgängligt samhälle är ett bättre samhälle för alla!

Att konventionen efterföljs övervakas och kontrolleras regelbundet.

BILAGA; FN:s funktionsrättskonvention § 9 Tillgänglighet

Tillgänglighetsgruppen lämnar följande synpunkter:

- **Utsidan, entrén och parkeringen**
 - Möjlighet bör finnas för bussar/bilar att köra fram till entrén för att lämna av besökare som inte klarar av att gå från parkeringen till entrén (gång- och cykelvägen)
 - Invid besökarcentrets entré finns plats för två handikapparkeringar i bredd men längden på parkeringsytan behöver förlängas från 5,5 till 7,5 meter. På Åland har de flesta handikappbilar rullstolsrampen bak på bilen.
De granitblock som lagts längs med handikapparkeringen behöver bytas ut till släta plattor, samma som resten av parkeringsytan.
För handikappbilar med rullstolsramp på sidan krävs 1,5 meters tillägg på bredden jämfört med bredden på en vanlig parkeringsplats.
 - Utöver de två handikapparkeringarna invid entrén rekommenderas ytterligare två handikapparkeringar på parkeringen, så nära ingången som möjligt.
 - Parkeringsplatsens underlag är grus. Att gå från parkeringen till entrén är problematiskt för rullstolar/rullatorer/barnvagnar/synskadade/personer med käpp. Vi rekommenderar ett 1 meter brett orienterande ledstråk med släta cementplattor och vitmarkerade kanter från parkeringen till entrén.

- **Insidan**
 - Taktila ledstråk rekommenderas på insidan som synskadade kan följa med sin käpp för att orientera sig och hitta till receptionen, utställningen, toaletterna och caféet. Ett taktilt ledstråk inomhus behöver endast vara upphöjt någon millimeter på golvet och kan bestå av ledstråksstavar eller taktila band som klistras på golvet.
 - I utställningsområdet rekommenderas bänkar i alla rummen, även de två första.
 - Bänkarna bör vara ljusa, inte mörka. I den skumma belysningen är det svårt att urskilja bänkarna som nu flyter ihop med omgivningen för synskadade. Ett något mindre bra alternativ är kontrastmarkeringar.
 - Liggande informationsskyltars lutning bör höjas med 10 cm för att även personer i rullstol ska kunna läsa.
 - De olika språken/texterna får gärna utrustas med språkflaggor.
 - Ljudet i utställningen är mycket problematiskt och blir bullrigt. Man hör ljudet från flera installationer samtidigt, vilket orsakar en svårtillgänglig ljudmiljö, vilket ytterligare förvärras när centret har många besökare som orsakar ett allmänt brus.
Rekommendationen är separata hörslingor för varje talstation, då skulle inte stationerna störa varandra!
 - Audioguidning föreslås.
 - Garderoberna behöver starkare belysning (som inte bländar). Hatthyllan bör förses med kontrasttejp.
 - Toaletterna har problematisk färgsättning som delvis flyter ihop. Den rostfria apparaturen för pappershanddukar, tvål, spolarknapp med mera är svåra att urskilja mot väggen, speciellt i de båda större toaletterna där apparaturen är spridd på en större yta. Avsaknaden av tillräcklig och rätt riktad belysning är det största problemet för synskadade. Problemet skulle relativt lätt kunna åtgärdas med en takbelysning som riktas så att den lyser upp väggarna och gör det lättare att upptäcka befintliga tvål- och handduksautomater. Mörka färger kräver mera belysning.

De mörka färgerna på golv och väggar har det positiva med sig, att det är lätt att urskilja handfat och toalettstol. Belysningen ovanför spegeln bländar och bör förses med en avskärmning som gör att armaturen lyser neråt.

Handikaptoaletten har försetts med skötbord som ofta används av barnfamiljer. Vi föreslår att båda stora toaletter görs till handikaptoaletter genom att förse båda med höj- och sänkbart handfat, armstöd vid toalettstolen och handtag på insidan av dörren.

- Dörrhålet ut till terrassen behöver förses med en liten miniramp, det är inte möjligt att ta sig över den nuvarande tröskeln utan elmotor på rullstolen.
- Montera en grind för trappan som leder ner från terrassen till gården så att ingen stiger snett och faller.

Ålands handikappförbunds Tillgänglighetsgrupp önskar lycka till med utvecklingen av tillgängligheten i det estetiskt tilltalande besökscentret. Vi ser att det finns möjligheter att lösa tillgänglighetsfrågorna som vi har uppmärksammat och svarar gärna på eventuella frågor som kan uppstå på vägen.

Med vänlig hälsning

Ålands handikappförbund

Bilagor Bilaga 1: FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, § 9/Tillgänglighet

Mariehamn 20.6.2022

Henrik Lagerberg
Ordförande

Gunilla G Nordlund
T.f. verksamhetsledare

BILAGA: 1

1. För att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att leva oberoende och att fullt ut delta på alla livets områden, ska konventionsstaterna vidta ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång på lika villkor som andra till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation, innefattande informations- och kommunikationsteknik (IT) och -system samt till andra anläggningar och tjänster som är tillgängliga för eller erbjuds allmänheten både i städerna och på landsbygden. Dessa åtgärder, som ska innefatta identifiering och undanröjande av hinder och barriärer mot tillgänglighet, ska bl. a. gälla a) byggnader, vägar, transportmedel och andra inom- och utomhusanläggningar, däribland skolor, bostäder, vårdinrättningar och arbetsplatser, samt b) information, kommunikation och annan service, däribland elektronisk service och service i nödsituationer.

2. Konventionsstaterna ska även vidta ändamålsenliga åtgärder för att

a) utveckla, utfärda och övervaka tillämpning av miniminormer och riktlinjer för tillgänglighet till anläggningar och service som är öppna för eller erbjuds allmänheten,

b) säkerställa att enskilda enheter som erbjuder anläggningar och service dit allmänheten äger tillträde beaktar alla aspekter av tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning,

c) erbjuda intressenter utbildning i frågor som gäller tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning,

d) utrusta byggnader och andra anläggningar dit allmänheten äger tillträde med anvisningar i punktskrift och i lättläst och lättbegriplig form,

e) erbjuda former av assistans och annan personlig service, däribland ledsagare, lektörer och yrkesverksamma teckenspråkstolkare, för att underlätta tillgänglighet till byggnader och andra anläggningar som är öppna för allmänheten,

f) främja andra ändamålsenliga former av hjälp och stöd till personer med funktionsnedsättning för att säkerställa deras tillgång till information,

g) främja tillgång för personer med funktionsnedsättning till ny informations- och kommunikationsteknik (IT) och nya system, däribland Internet, samt

h) främja utformning, utveckling, tillverkning och distribution av tillgänglig informations- och kommunikationsteknologi och -system på ett tidigt stadium så att de blir tillgängliga till lägsta möjliga kostnad.

